

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	27 januari 2026	n.v.t.

Onderwerp

Principebesluit optimalisatie windlocatie S Gorinchem noord RES Alblasserwaard

Advies

1. In principe bereid te zijn medewerking te verlenen aan de verdere ontwikkeling van twee varianten: A) uitbreiding van het bestaande plan (twee vergunde turbines) met twee grotere windturbines erbij en B) een nieuw plan met drie grote windturbines op andere posities binnen het gebied, zoals vermeld in het bijgevoegde Optimalisatieplan windenergie locatie S (Gorinchem noord), RES Alblasserwaard, met inachtneming van de voorwaarden en aandachtspunten, zoals verwoord in de onder punt 2 en 3 vermelde GS-brieven aan de gemeenten Gorinchem en Molenlanden.
2. Vast te stellen de GS-brief aan Gemeente Gorinchem waarin het onder punt 1 genomen principebesluit optimalisatie windlocatie S (Gorinchem noord), RES Alblasserwaard' nader is uitgewerkt, met de daarbij behorende voorwaarden en aandachtspunten
3. Vast te stellen de GS-brief aan Gemeente Molenlanden waarin het onder punt 1 genomen principebesluit optimalisatie windlocatie S (Gorinchem noord), RES Alblasserwaard' nader is uitgewerkt, met de daarbij behorende voorwaarden en aandachtspunten
4. Vast te stellen de GS-brief ter kennisgeving aan Waterschap Rivierenland waarin het onder punt 1 genomen principebesluit optimalisatie windlocatie S (Gorinchem noord), RES Alblasserwaard' nader is uitgewerkt met de daarbij behorende voorwaarden en aandachtspunten
5. Vast te stellen de GS-brief aan PS waarin PS wordt geïnformeerd over het onder punt 1 genomen principebesluit en de onder punt 2, 3 en 4 vermelde brieven.
6. Vast te stellen de publiekssamenvatting over het 'Principebesluit optimalisatie windlocatie S (Gorinchem noord), RES Alblasserwaard'

Besluit GS

Vastgesteld conform advies.

Bijlagen

1. Optimalisatieplan windenergie locatie S – RES Alblasserwaard
2. Ecologische risicoanalyse weidevogels windzoeklocatie S
3. Samenwerkingsovereenkomst Windenergie RES Alblasserwaard - getekend
4. GS-brief aan PS over GS-brief 'Principebesluit optimalisatie windlocatie S (Gorinchem noord), RES Alblasserwaard'

5. GS-brief aan Gemeente Gorinchem 'Principebesluit optimalisatie windlocatie S (Gorinchem noord), RES Alblasserwaard'
6. GS-brief aan Gemeente Molenlanden 'Principebesluit optimalisatie windlocatie S (Gorinchem noord), RES Alblasserwaard'
7. GS-brief ter kennisgeving aan Waterschap Rivierenland 'Principebesluit optimalisatie windlocatie S (Gorinchem noord), RES Alblasserwaard'

1. Toelichting voor het College

In maart 2025 ondertekenden de gemeenten Molenlanden en Gorinchem en de gedeputeerde voor Energie van de Provincie Zuid-Holland de Bestuurlijke Samenwerkingsovereenkomst (SOK) (bijlage 3) windenergie RES Alblasserwaard. Hierin is afgesproken:

1. Gemeenten en provincie zetten zich in voor de realisatie en optimalisatie van locatie s (Gorinchem noord). Een onderbouwd voorstel wordt uitgewerkt binnen RES-verband, inclusief maatregelen zoals landschappelijke inpassing en mogelijke compensatie voor het weidevogelgebied. Hiervoor wordt deels het RES-kwaliteitsbudget ingezet
2. Het voorstel voor optimalisatie van locatie S, inclusief begrenzing van het plangebied, wordt formeel vastgesteld in het bestuurlijk RES-overleg
3. *Vervolgens wordt GS gevraagd een principebesluit te nemen over de ontwikkelruimte van locatie S binnen de huidige omgevingsverordening. Dit besluit bevat voorwaarden over onder meer ruimtelijke kwaliteit en weidevogels en vormt voor de gemeenten de basis om een ontwikkelstrategie en participatieproces op te stellen.*
4. Tot slot spreken gemeenten en provincie af in overleg te treden over de verdeling van bevoegd gezag bij ruimtelijke procedures. GS kan daarbij haar instrumenten inzetten om de ontwikkeling van locatie S te ondersteunen.

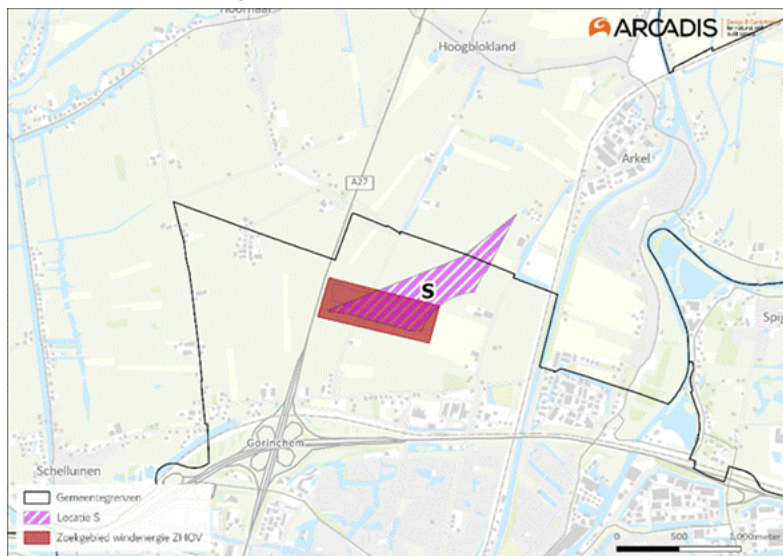
Afwegingen locatie S, Gorinchem noord

De gemeenten Molenlanden en Gorinchem hebben beide naar aanleiding van de raadsbesluiten¹ in juli 2024 aangegeven dat locatie s (Gorinchem noord) de voorkeur heeft voor de ontwikkeling van grote windturbines. Dit onder de voorwaarde dat dit in de plaats kan komen voor de locatie Avelingen. Locatie s overlapt met een windlocatie die al in de provinciale Omgevingsverordening staat en er zijn inmiddels twee turbines vergund op deze locatie. De gemeenten en de provincie hebben in de SOK afgesproken om zich in RES verband voor een optimalisatieplan (bijlage 1) ten opzichte van het huidige plan in te spannen. Gemeenten en provincie hebben in de afgelopen maanden gezamenlijk gewerkt aan een passend ontwerp voor de optimalisatie van locatie S. Het optimalisatieplan wordt onderbouwd met mogelijke maatregelen voor mitigatie en/of compensatie in relatie tot landschappelijke inpassing en het nabijgelegen weidevogelgebied. Op basis van dit plan wordt u nu gevraagd om een principebesluit te nemen over de ontwikkelingsmogelijkheden van locatie S in relatie tot de bestaande begrenzing van de locatie in de Omgevingsverordening. De GS-brieven 'Principebesluit optimalisatie windlocatie S (Gorinchem noord), RES Alblasserwaard' aan de gemeente Molenlanden en de gemeente Gorinchem geven een toelichting op uw principebesluit. Samengevat geeft u hierin aan op dit moment geen onoverkomelijke bezwaren te zien voor de verdere ontwikkeling van ontwikkelvariant A of B. Het principebesluit wordt in de genoemde GS-brieven nader toegelicht. In deze GS-brieven worden ook de voorwaarden met betrekking tot ruimtelijke kwaliteit en weidevogelgebied waarbinnen u deze medewerking kunnen

¹ Raadsbesluit Molenlanden: Agenda Molenlanden - Raadsvergadering dinsdag 9 juli 2024 19:30 - 23:30 - iBabs Publieksportal

Raadsbesluit Gorinchem: Document Gorinchem - 2024-922191 Besluit na amendement - iBabs Publieksportal

verlenen nader toegelicht. Deze voorwaarden komen voort uit het provinciale beleid.

Figuur 2. Kaart van locatie S zoals opgenomen in de NRD (paars gearceerd) en het de windlocatie voor windenergie zoals deze in de provinciale Omgevingsverordening staat (rood).

In de Herziening van het Omgevingsbeleid 2025 is in de nota van wijziging het voorstel opgenomen dat de locatie voor windenergie Avelingen uit de Omgevingsverordening wordt gehaald.²

Het optimalisatieplan levert twee mogelijke ontwikkelvarianten, A en B, op voor windlocatie S.

Variant A: uitbreiding van het bestaande plan (twee vergunde turbines) met twee grotere windturbines erbij;

Variant B: een nieuw plan met drie grote windturbines op andere posities binnen het gebied.

De RES-gemeenten willen beide varianten verder onderzoeken, omdat de keuze niet alleen afhangt van energieopbrengst, invloed op weidevogels en ruimtelijke inpassing, maar ook van hun bijdrage aan een duurzaam lokaal energiesysteem, met aandacht voor wonen, werken en mobiliteit. Tegelijk is er behoefte aan duidelijkheid over eventuele onoverkomelijke bezwaren vanuit het provinciaal beleid voor landschappelijke inpassing.

Conclusie

Wanneer de genoemde aandachtspunten op het gebied van ruimtelijke kwaliteit en belangrijk weidevogelgebied, zoals aangegeven in de GS-brief, worden nageleefd en de samenwerking tussen RES-gemeenten en provincie wordt voortgezet zijn zowel variant A als B mogelijk te maken. Wel is er op basis van provinciaal beleid op de thema's ruimtelijke kwaliteit en weidevogelgebied een voorkeur voor variant B. Voor beide varianten zijn vervolgonderzoeken nodig; mogelijke aanvullende aandachtspunten kunnen pas daarna worden beoordeeld.

In de GS-brief is ook aangegeven dat er waarde wordt gehecht aan factoren zoals de snelheid en zekerheid van de realisatie. Ten slotte is het belangrijk dat er aandacht wordt besteed aan integrale afweging, de effecten op netcongestie, gebruik van lokale opwek en dat de directe omgeving van

² [Nota van Motivering Herziening Omgevingsbeleid 2025](#)

locatie S en relevante maatschappelijke organisaties actief betrokken blijven bij de verdere uitwerking.. Deze factoren kunnen ook invloed hebben op de keuze tussen variant A of B.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW : € 0,00

Programma : Ambitie 3 - Schone energie voor iedereen

Financiële risico's : Het principebesluit geeft alleen aan dat u bereid bent medewerking te verlenen aan de verdere ontwikkeling van de twee varianten. Dit betreft medewerking in ondersteunende beleidsmatige zin waar geen financiële gevolgen aan vast zitten.

Juridisch kader

In het Principebesluit geeft GS aan bereid te zijn medewerking te verlenen aan de verdere ontwikkeling van twee varianten:: A) uitbreiding van het bestaande plan (twee vergunde turbines) met twee grotere windturbines erbij en B) een nieuw plan met drie grote windturbines op andere posities binnen het gebied, zoals vermeld in het bijgevoegde Optimalisatieplan windenergie locatie S (Gorinchem noord), RES Alblasserwaard, met inachtneming van de voorwaarden en aandachtspunten, zoals verwoord in de onder punt 2 en 3 vermelde GS-brieven aan de gemeenten Gorinchem en Molenlanden.

Voor beide ontwikkelvarianten geldt dat er, net als bij de uitwerking van iedere locatie op windenergie, nog vervolgonderzoeken uitgevoerd moeten worden. Op basis van de resultaten daarvan kunnen aanvullende aandachtspunten of belemmeringen naar voren komen.

2. Voorafgaande besluitvorming

Tijdslijn Windenergie Alblasserwaard

2021

- RES 1.0 vastgesteld met bod van 0,32 TWh.
- Avelingen en A15-Oost aangewezen als zoeklocaties; A15-Oost valt af vanwege nabijheid woonwijk.

2022

- Gemeenteraad Gorinchem vraagt om verkenning Avelingen te stoppen.
- Provincie neemt Avelingen toch op in Omgevingsverordening als terugvaloptie.

Februari 2023

- RES-partners besluiten nieuwe, haalbare locaties te verkennen. Zie Bestuursovereenkomst RES Alblasserwaard/Avelingen ([ons kenmerk: PZH-2022-822719591/DOS-2015-0005387](#)).

Maart 2023

- Provinciale Staten nemen Avelingen formeel op in Omgevingsverordening (herziening Omgevingsbeleid module Energie).

November 2023 – januari 2024

- o Gemeenteraden reduceren lijst zoeklocaties van 22 naar 6 (shortlist).
- o Zie GS brief opname shortlist windzoeklocaties in PlanMER en bestuursovereenkomst RES Alblasserwaard – Avelingen (ons kenmerk: [PZH-2023-845753434 DOS/2023-0006836](#))

Februari 2024

- o Participatieproces met inwoners door gemeenten Gorinchem en Molenlanden.

Mei 2024

- o GS stelt Startnotitie Herziening Omgevingsbeleid 2025 en [NRD \(Notitie Reikwijdte en Detailniveau Omgevingseffectrapport Herziening 2025\)](#).
- o Onderzoek naar geschiktheid 6 shortlistlocaties + Avelingen.

Juli 2024

- o Gemeenteraden kiezen locatie S als enige voorkeurslocatie, mits alternatief voor Avelingen.
- o Zie Afschrift reactie GS aan Gorinchem en Molenlanden op brieven over raadsbesluiten wind (ons kenmerk: [PZH-2024-860222817 DOS-2023-0006836](#))

Midden 2024

- o Start Omgevingseffectrapportage (OER) voor 6 locaties + Avelingen, inclusief Heritage Impact Assessment (HIA).

November 2024

- o Gemeente Molenlanden informeert raad en GS over verkenning middelgrote windturbines.
- o Commissie MER brengt advies uit op NRD Alblasserwaard. Zie [advies op de NRD Alblasserwaard](#)

Maart 2025

- o Herziening Omgevingsbeleid Module Alblasserwaard afgerond (ons kenmerk: [PZH-2025-869502293 DOS-2023-0006836](#))
- o [Samenwerkingsovereenkomst over windenergie in de Alblasserwaard](#). ondertekend door provincie en gemeenten.

3. Proces

Samenwerking met partners

Zoals afgesproken in de SOK is er met de partners uit het RES-verband sterke samenwerking geweest. Ook is er kennisgenomen van de inbreng van werkgroep S en maatschappelijke organisaties uit de regio.

Vervolg

De gemeente Gorinchem en de gemeente Molenlanden zullen met ondersteuning van de provincie verder gaan met het ontwikkelen van een van de voorgestelde varianten.

Na het informeren van hun Raden gaan wordt er onderzocht wat de voorkeursvariant zal zijn. Hierbij zal ook onderzocht worden wie het bevoegd gezag wordt en volgt er een planologische procedure.

Vervolgens start de voorbereiding voor borging in het omgevingsplan en wordt er d.m.v. de MER-beoordelingsplicht uitgezocht of er een MER nodig is om een rechtsgeldig Raadsbesluit te kunnen nemen om daarna een vergunningstraject in te gaan.

4. Participatie en rolneming

- Gemeente Gorinchem zet een participatietraject voort met ondersteuning vanuit de provincie. Hierbij is het van belang dat de directe omgeving van locatie S en relevante maatschappelijke organisaties actief betrokken blijven bij de verdere uitwerking, alsmede de grondeigenaren.

5. Communicatiestrategie

- Na het vaststellen van het besluit zullen de gemeenteraden van Gorinchem en Molenlanden middels Raadsinformatiebrieven op de hoogte worden gebracht van het besluit. Verdere communicatie ligt nu bij de gemeenten en zal worden ondersteund vanuit de provincie.